

ARKITEKTER
ARCHITECTURE
UDEN
SANS
FRONTIERES
GRÆNSER

BESTYRELSENS BERETNING	2
PROJEKTOVERSIGT	3
PROJEKTUDVALGETS BERETNING	4
KOMMUNIKATIONSUDVALGETS BERETNING	5
AFTEN UDEN GRÆNSERS BERETNING	6
PROJEKTBERETNINGER:	
CASAS MELHORADAS, MOZAMBIQUE	7
KHOVSGOL DAIRY PROJECT, MONGOLIET	8
PROJEKT BYG UDENFOR	9
LAND RIGHTS IN THE SLUMS OF MAPUTO, MOZAMBIQUE	10

BESTYRELSENS BERETNING

2017 nåede Arkitekter uden Grænser et par store skridt videre mod bestyrelsens mål om at skabe større effekt af vores indsats, og at supplere vores byggeprojekter med et mere urbant fokus. Vi har netop fået tilsagn om to gange projektstøtte fra Cisu, der uddeler Danidas udviklingsmidler, på ialt 800.000 kr. Pengene er givet til hhv. vores mejeriprojekt i Mongoliet som vi udfører i samarbejde med en anden dansk ngo, samt til et jordrettigheds-pilotprojekt i de store slumkvarterer i Maputo, Mozambiques hovedstad. I Maputo bor anslået 80% af befolkningen bor i slum, og kan vi rykke ved forholdene her, kan vi potentielt nå rigtig mange mennesker.

På byggefronten har vi taget fat på en række hjemløseboliger i Århus, i samarbejde med hjemløseorganisationen Projekt Udenfor. Samme sted har vi indgået aftale om at designe og opføre en "skraldecafé" hvor mad der ellers skulle være smidt ud kan blive til gode måltider og samtidig være et socialt samlingspunkt for byens løse eksistenser.

I Afrika har vi fortsat vores eksperimenterende byggeprojekter i Maputos slum, hvor et dobbelt rækkehus nu er opført som et led i at teste hvordan man bygger i højden i slummen. Det er nemlig en forudsætning for at kunne frigive arealer og genskabe de lokale byrum der ofte går tabt, i takt med at slummen bliver stadig tættere. Derudover er vi i de indledende faser omkring opførelsen af en danse- og kunstskele for unge i et slumkvarter i Nairobi.

I alle vores byggerier går vi efter at skabe helstøbt arkitektur, med blik for detaljen og udførelsen, tilpasset klimaet, med af lokale materialer og af lokale håndværkere. I det store felt af professionelle danske udviklingsorganisationer er AUG en lille spiller, men vi forsøger at udnytte vores særlige viden om byggeri og planlægning til at gøre en forskel der kan mærkes der hvor vi er tilstede.

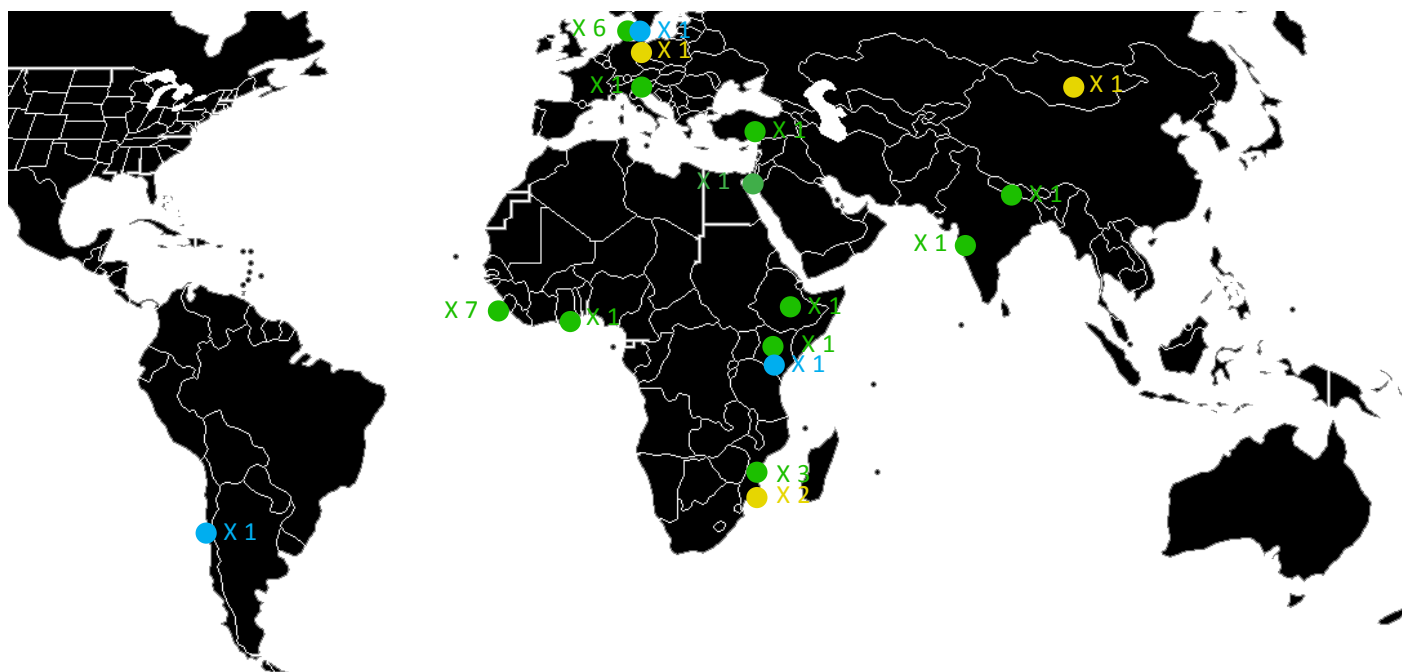
Du som læser disse ord er sandsynligvis et af vores mange medlemmer, som har valgt at give et fast bidrag til vores arbejde i marken og vores fortsatte eksistens. Det skal du have en dybfølt tak for! Vi hører ofte at vi kan være en lidt flygtig organisation at være medlem af. Det skyldes kun at vi som en rent frivilligt drevet ngo fokuserer vores ressourcer hvor de gør mest gavn, og her kan medlemsplejen til tider ligge lidt underdrejet. Men vi er her, og du kan bla. møde os på de Grænseløse Aftener hvor vi jævnligt inviterer til faglig debat og et glas vin.

Bestyrelsen har i 2017 bestået af:

Anton Ryslinge, Judith Furu-Grage, Per A. Andersen, Steffen Plejdrup, Laura Myllyluoma, Signe Hertel og Johan Mottelson.

Som suppleanter John C. Svane og Maria Viva

Anton Rysling, på vegne af bestyrelsen

PROJEKTOVERSIGT

IGANGVÆRENDE PROJEKTER

- DAIRY FACILITIES IN HOVSGOL, MONGOLIET
- BYG UDENFOR, ÅRHUS, DANMARK
- LOW-COST HOUSING IN MAPUTO 4, MOZAMBIQUE
- LAND RIGHTS IN THE SLUMS OF MAPUTO, MOZAMBIQUE

PROJEKTER PÅ VEJ

- KOROGOCHO ARTS SCHOOL, NAIROBI, KENYA
- SKRALDECAFÉEN, ÅRHUS, DANMARK
- BØRNEBIBLIOTEK, LIBRO ALLEGRE, CHILE

AFSLUTTEDE PROJEKTER

DK: (DEBATPROJEKTER) :

- BYG VISIONERNES BY
- ASYL DIALOG TANKEN
- SPATIAL STATISTICS + CPH:DOX POVERTY
- ARKITEKTURENS DAG 2010 / SLUM SUBURBIA
- CHAMELEON SCHOOL Udstilling

CAMBODIA:

- KINDERGARTEN CLASSROOMS

ETIOPIEN:

- AKSUM CHILDREN'S LIBRARY & LIBRARY GARDEN

INDIEN:

- CHAMELEON SCHOOL

GHANA:

- HEALTH CLINIC / SUSTAINABLE BUILDING

SIERRA LEONE:

- MAGBURAKA EDUCATION AND COMPUTER CENTRE, SIERRA LEONE
- STAFFHOUSING AT MASANGA 1-6
- MASANGA EDUCATIONAL CENTER
- BIO LEARNING CENTRE

KENYA:

- KIBERA BIO CENTER

MOZAMBIQUE:

- LOW-COST HOUSING IN MAPUTO 1-3

NEPAL:

- HANDICAP CENTRE

PALÆSTINA (WORKSHOP PROJEKTER):

- LIFTA VILLAGE PLAN
- PRESERVING PALESTINIAN ARCHITECTURAL HERITAGE

VENEDIG:

- MOUTHFUL OF MEETINGS / VENICE BIENNALE

SYRIEN:

- WORKSHOP 2014 / SYRIA PRE/PRO/POST CHANGE
- WORKSHOP 2015 / SYRIA WAR AND ARCHITECTURE

PROJEKTUDVALGETS BERETNING

Projektudvalgets (PU) igangsætter styrer AUGs projekter, og er bindeled til projektgrupperne der står for et givet projekt fra start til slut. PU sikrer at alle projekter opfylder AUGs vision og mission.

PU har kontakt til projektgrupperne via den Tovholder, som er tildelt hver gruppe og som bistår med vejledning og sparring, f.eks. i forhold til bemanning, projektstyring, økonomi mm. PU kan også sætte projektgrupperne sammen med eksperter eller andre grupper der arbejder med tilsvarende emner.

I løbet af året har vi fået strammet op på vores rådgiverforsikrings- og kontraktforhold med uvurderlig bistand fra Danske Ark, ligesom vi er ved at sikre en ny sponsoreret aftale omkring statiker-kvalitetssikring.

Status på igangværende og afsluttede projekter:
MAGBURAKA EDUCATION AND COMPUTER CENTRE (MECC) i SIERRA LEONE stod færdig i 2017 efter en vanskelig proces med lang tids stop af alle aktiviteter på byggepladsen på grund af ebola. Vi er meget stolte af det flotte resultat.

CASAS MELHORADAS, MOZAMBIQUE er et samarbejde mellem AUG og Kunstakademiets Arkitekt-skole. Projektet har i 2017 gennemført fase 4 med opførelsen af et rækkehus i 2 etager.

LAND RIGHTS IN THE SLUMS OF MAPUTO er et jordrettighedsprojekt målrettet fattige slumbeboere i Maputo, Mozambique.

YOUTH EDUCATION AND ARTS CENTRE, KENYA er et samarbejde med Opus 1 Foundation om opførelsen af et nyt kunst- og uddannelsescenter for underprivilegerede unge i et slumkvarter i Nairobi, Kenya.

BYG UDENFOR, er et samarbejde med hjemløseorganisationen Projekt Udenfor. Målet er at designe og bygge mindre, mobile boliger i samarbejde med hjemløse, til midlertidige placering på off. byggegrunde i Århus og omegn.

DAIRY FACILITIES IN HOVSGOL, MONGOLIET, er et samarbejde med Mejerifolk Uden Grænser. Projektet handler i første fase om træning og kapacitetsopbygning og i sidste ende om byggeri af et mejeri.

Andre projekter:

Projektet, CULTURE CENTRE GRABOUW, SYDAFRIKA, er desværre stoppet i 2017. Til gengæld har vi fået en lang række nye projektforslag, ligesom der er en række selvgroede, spændende AUG projekter undervejs. I løbet af 2018 håber vi at flere af disse vil blive sat i gang og i den forbindelse vil vi få brug for at etablere flere projektgrupper.

Projektudvalget bestod ved udgangen af 2017 af:

Per Arnold Andersen, Erik Cheng, Erik Scheldon, Peter Theut, Laura Myllyluoma, og Mahamed Yousef Abdi.

Per Arnold Andersen, på vegne af projektudvalget

KOMMUNIKATIONSUDVALGETS BERETNING

Fuld fokus på den eksterne kommunikation

Den nye mødestruktur, hvor projektgrupper og udvalg hver anden måned inviteres med til PU-møderne hvor vi får set hinanden i øjnene, har betydet, at Kommunikationsudvalget kan fokusere på den eksterne kommunikation. Det er også her fokus vil ligge i det kommende år, hvilket falder godt sammen med, at KU går et spændende år i møde i kraft af de projekter, som i øjeblikket er i sin opstartsfasen. Vi ser meget frem til at formidle, hvordan projekterne udvikler sig.

Krydsbefrugtning med Aften Uden Grænser

I forbindelse med opstarten af Aften Uden Grænser er der opstået mange kommunikations-opgaver, som KU har hilst kærkommen. Der er et stort overlap i de to arbejdsgrupper og samarbejdet har fungeret rigtig godt. Vi kan også se, at kommunikationsindsatsen lønner sig, når vi lægger et stort arbejde i at nå bredere ud med et arrangement som Aften Uden Grænser. Vi skaber mere online trafik, som betød stort opmøde til Aften Uden Grænser, hvilket igen resulterede i et øget medlemstal.

Indsatser i 2018

- VI VIL ARBEJDE FOR ØGET GENKENDELSESGRAD OG STØRRE SYNLIGHED.
- VI VIL FORMIDLE KOMMENDE PROJEKTER.
- VI VIL ARBEJDE FOR AT HVERVE FLERE MEDLEMMER OG NÅ UD TIL FLERE FRIVILLIGE.
- VI VIL TRYKKE NYE T-SHIRTS OG MULEPOSER MED LOGO.
- VI VIL ØGE ANTALLET AF BESØGENDE PÅ VORES HJEMMESIDE OG ANTALLET AF FØLGERE PÅ VORES FACEBOOK-SIDE.
- MÅSKE BLIVER 2018 ÅRET HVOR VI FÅR EN INSTAGRAM-KONTO?

Kommunikationsudvalget består af:

Joánnnes Lamhauge, Julie Cathrine Sonne Olsen, John Christian Svane, Charlotte Lintrup og Pia Seidler

*John Christian Svane,
på vegne af kommunikationsudvalget*

AFTEN UDEN GRÆNSERS BERETNING

I november 2017 genstartede vi et gammelt format under et nyt navn. Dynamo-aftenerne er blevet til Aften Uden Grænser, men med et større fokus på debatten og samtalen mellem deltagere og oplægsholdere.

Aften Uden Grænser er en åben og faglig arrangementsrække som er tænkt til at løbe i 2018 med 4-5 arrangementer. Her vil forskellige oplægsholdere fortælle om emner og projekter i spændingsfelterne arkitektur og udviklingsarbejde. Der er efterfølgende plads til debat og til at drikke et glas og tale med de andre deltagere.

Det er vores håb, at aftenerne kan være et mødested hvor medlemmer og interesserede kan blive klogere på spændende projekter og engagere sig i et fagligt miljø med spændende og forskellige mennesker.

Det første pilot-arrangement fandt sted den 29. november og var en kæmpe succes med 60 fremmødte. Aftenens emne var det nyligt afleverede Magburaka Education and Computer Centre i Sierra Leone.

Her fortalte Wiebke Engels om projektets udvikling, proces og udfordringer. Der blev skålet for projektgruppen og de mange frivillige, der har været inde over byggeriet i Sierra Leone over de sidste 5 år.

Aften Uden Grænser #2 finder sted d. 13. marts. Her vil Johan Mottelson fortælle om sine boligudviklingsprojekter i Mozambiques hovedstad Maputo. Det ser vi meget frem til og i det hele taget glæder vi os meget til at byde jer indenfor til alle de kommende Aftener Uden Grænser med spændende oplæg, debatter og hyggeligt samvær med jer.

Gruppen som arrangerer Aften Uden Grænser består af Joáannes, John, Judith, Julie og Signe.

*Signe Løndahl Hertel,
på vegne af Aften Uden Grænser*

CASAS MELHORADAS, MOZAMBIQUE

Casas Melhoradas er en boligudviklingsprojekt til lavindkomstgrupper i slumkvarterer i Maputo, Mozambique med et tredobbelt fokus: 1) at udvikle alternative byggemetoder med henblik på at øge kvaliteten og reducere omkostningerne ved boligbyggeri; 2) at udvikle nye boligtypologier, der udnytter plads og infrastruktur økonomisk for at støtte en mere bæredygtig byudvikling; 3) at engagere sig i opførelse af billige lejeboliger gennem offentlige og private partnerskaber for at opskalere effekten af projektet.

Status

Der er de seneste 3 år opført et mindre byggeri om året og projektgruppen er i gang med at opføre projektets fase 4. Projektgruppen har været i kontakt med lokale myndigheder og private tiltag ang. samarbejde om større projekter. Forskellige produktionsformer og byggeteknikker er afprøvet, og der er skabt erfaring på det organisatoriske og juridiske plan. Der er opbygget lokalt forankrede partnerskaber omkring projektet hvor de opførte boliger lejes ud og indtægterne bruges til flere prototyper. Projektet er blevet udstillet og publiceret bredt.

Året der er gået 2017

Projektets fase 4 blev sat igang i 2017 og er næsten færdigopført. Byggeriet er en mindre rækkehus-gårdhus hybrid i to etager og omfatter 6 boliger, der alle har private udendørs køkkener og fælles toilet og bad. Projektet er opført i 'compressed earth blocs' og har et grønt tag hvor der i fremtiden kan tilføjes en ekstra etage, hvilket sikrer projektet robusthed ift. fremtidig fortætning af kvarteret. For første gang er processen kørt uden direkte opsyn fra dansk side.

Byggeriet blev sat i gang på en tur til Maputo i marts og håndværkerne har kørt det videre på egen hånd med kommunikation via facebook messenger samt løbende betaling med overførselser på netbank og kvitteringer pr mail. Projektet blev udstillet på arkitektur biennalen i Santiago, Chile i efteråret 2017.

Mål for 2018:

- At færdiggøre projektets fase 4
- Udbygge projektets partnerskaber
- Forberedelse af projektets fase 5
- Udbygge projektets formidlingsaktiviteter
- At få etableret en lokal udlejeorganisation

Fakta: Opstartet i 2013

Lokation: Centralt beliggende slumkvarterer i Maputo, Mozambique

Projektleder: Johan Mottelson

Projektgruppen: Jørgen Eskemose

KHOVSGOL DAIRY PROJECT, MONGOLIET

Arkitekter uden Grænser har i samarbejde med Merjerifolk uden Grænser (MuG) fået bevilliget små 400.000 DKK af CISU til Khovsgol Dairy Project. Bevillingen er en del af medborgerindsatsen og er støtte til et 2 årigt pilotprojekt, hvis formål er at få en lille fælles mejeriproduktion af traditionelle Mongolske produkter op og stå blandt fattige hyrder i den nordlige Khovsgol provins i Mongoliet.

De lokale partner i Mongoliet er National Dairy Development Board of Mongolia (NDDDB). Derudover arbejder projektet også tæt sammen med en Mongolsk NGO Global Communities (GC) der skal stå for uddannelsen af Sarlagiin Saikhan Khishig (SSKh) Cooperative (Blessing by Yak Cooperative), som er projektets målgruppe. En stor del af midlerne fra bevillingen vil gå til uddannelse af hyrderne i at udvikle deres andelsforening og deres samarbejde omkring en fælles produktion af mælkeprodukter.

AuG har støttet projektet med 11.000 kr som vil blive brugt til at bygge en lille bjælkehytte på ca. 55 m² til den fælles produktion. Derudover har projektgruppen samlet yderligere midler ind gennem crowdfunding og private donationer til byggeriet. Byggeriet er nemlig ikke støttet af CISU, men er en forudsætning for at hyrderne har et lokale til produktionen.

Hyrderne vil selv stå for en stor del af byggeriet. De går i gang med at klargøre træet, sibirske lærke-stammer til at bygge bjælkehytten i Februar-april og går nok i gang med at bygge i Maj når frosten slipper. Projektet bliver nok nødt til at hyre en konstruktionsingeniør til at hjælpe hyrderne med at få lagt rørføring i fundamentet og vi bliver også nødt til at få boret og etableret en brønd, da fødevarestyrelsen i Mongoliet kræver dette for at godkende mejeriproduktionen. Vi havde ellers håbet at vi kunne nøjes med at koge vandet fra Khovsgol søen. Arkitekterne Jörg Kerchlango og Chalotte Vad skal efter planen af sted til Mongoliet i Juni eller Juli for at stå for byggestyring af at få den indre beklædning i bygningen på plads og gjort klar til at mejerifolkene kan komme lidt senere og holde deres hygiejnekurser og sørge for at uddanne de lokale hyrder i at producere produkterne i lidt større skala end de er vant til. Vi starter med mælk, yoghurt, friskost og en lokal slags smør, disse skal i første omgang kun sælges til lokale turist camps for at have en simpel og overskuelig produktion som hyrderne er vandt til at lave.

Se mere på projektets hjemmeside:
www.khovsgoldairyproject.org

PROJEKT BYG UDENFOR, DANMARK

OM PROJEKTET

Med Byg UDENFOR ønsker vi, at hjemløse selv kan være med til at bygge små mobile og fleksible boliger, der er skabt til at understøtte det liv og den hverdag, som de ønsker og føler sig trygge ved.

Boligerne bliver på cirka 15 m² med tekøkken og et tilknyttet terrasseareal. Terrassen kan være overdækket og evt. i flere niveauer, så den kan fungere som ekstra rum for boligen, hvis beboeren eksempelvis foretrækker at sove i det fri. I forbindelse med bebyggelserne vil der blive etableret et fællesområde med bålplads, toilet/bad, udekøkken og shelter til gæster.

Status

Kontakten mellem AUG og Projekt UDENFOR blev etableret i januar 2017. I marts 2017 afholdtes den første workshop, arrangeret af AUG og Projekt UDENFOR i fællesskab. Deltagere i workshoppen var hjemløse, socialarbejdere, arkitekter og andre frivillige.

Efterfølgende har projektgruppen afholdt møder, hvor visionerne for projektet er blevet drøftet. Der er blevet udarbejdet bygge- og rumprogram samt et skitseforslag.

Den 17. maj 2017 afholdtes der forhåndsdialogmøde med bygningsinspektoratet i Aarhus kommune. Efterfølgende er der den 12. juli 2017 fremsendt ansøgning om byggetilladelse for opførelse af en prototype for en mobil hjemløsebolig. Den 21. juli 2017 blev der af Aarhus kommune givet den fornødne tilladelse.

Den 29. maj 2017 blev der afholdt evalueringsmøde med deltagelse af projektgruppen og repræsentanter fra Projekt UDENFOR.

Herefter gik projektgruppen i gang med at udarbejde hovedprojektet for en prototype på en mobil hjemløsebolig.

Den 11. december 2017 afholdt vi møde med Aarhus Kommune hvor formålet var at få afdækket hvilke byggegrunde, der er egnede for opførelse af mobile hjemløseboliger. Der er aftalt et nyt møde i februar, hvor embedsmænd fra kommunen vil fremlægge deres undersøgelse af de foreslåede byggegrunde.

Året der er gået 2017

Processen gennem året har fulgt retningslinjerne for en typisk byggesag i Danmark: Programoplæg med involvering af brugere, skitseforslag, forprojekt, myndighedsbehandling og hovedprojekt. Prototypen er en hjemløsebolig, som nu er under opførelse.

Mål for 2018

- Opføre min. 3 – 4 boliger
- Udbygge samarbejde med kommunen
- Søge penge til projektet

Opstartet: 2017

Lokalitet: Aarhus kommune

Projektleder: Kim Pretzman

Projektgruppen: Maria Viva, Eva Aagaard, Nikita Gyawali, Kim Pretzman og Jens Balle Christensen

LAND RIGHTS IN THE SLUMS OF MAPUTO, MOZAMBIQUE

Projektet Land Rights in the Slums of Maputo har til formål at give formelle ejendomsrettigheder til lavindkomstbeboere i slumkvarterer i Maputo, Mozambique.

Interventionen vil finde sted i slumområdet "Maxaquene D", hvor beboerne risikerer blive sat på gaden pga. uformaliseret jordejerskab, til trods for at mange familier har boet der i generationer. Tilvejebringelse af formelle jordrettigheder vil beskytte de beboere mod tvungen udsættelse, give dem ret til kompensation i tilfælde af ekspropriation og styrke deres forhandlingsposition ifm. de formelle byudvidelser hvor jordværdien øges.

Øvrige fordele omfatter øgede offentlige investeringer i infrastruktur og offentlige service som sundhed og uddannelse der har fattigdomsreducerende virkning. Interventionen er et pilotprojekt til formål at igangsætte formaliseringsprocesser i byen i større skala. Processen indebærer alle nødvendige skridt mod formalisering, herunder kapacitetsopbygning, styrkelse af lokal organisering, fortalervirksomhed og byplanlægning. Projektet gennemføres i tæt samarbejde med både slumbeboere og kommunale planlæggere.

Projektet er blevet bevilget 400.000 DKK af CISU, Danidas civilsamfundspulje.